

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Jaroslavice, okres Znojmo

Školní 83, 671 28 Jaroslavice

Identifikátor školy: 600 127 575

Termín konání orientační inspekce: 19., 21. a 22. březen 2002

Čj.	122 254/2002-11039
Signatura	ol6cv108

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola (dále jen ZŠ) má 9 tříd, v nichž se vzdělává 189 žáků. Škola realizuje vzdělávací program Základní škola č.j. 16847/96-2.

Zřizovatelem školy je Obec Jaroslavice, se sídlem: Náměstí č. 93, 671 28 Jaroslavice. Škola nemá právní subjektivitu. Odloučené pracoviště je v budově U Potoka 490, Jaroslavice. Škola sdružuje základní školu a školní družinu. Školní družina nebyla předmětem orientační inspekce.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Inspekce byla zaměřena na dílčí hodnocení kvality vzdělávání vzhledem ke zvolenému vzdělávacímu programu v oblastech plánování a přípravy výuky, podmínek, organizace, forem a metod práce, motivace a hodnocení žáků, interakce a komunikace. K hodnocení využila školní inspekce především hospitací, kontroly vzorků povinné dokumentace a písemností žáků, rozhovorů s učiteli a žáky, zástupci metodických orgánů, členy vedení školy a prohlídky výukových prostor obou školních budov.

Při orientační inspekci byly hospitovány na prvním stupni ZŠ předměty český jazyk a matematika. Na druhém stupni ZŠ předměty český jazyk, matematika a blok přírodovědných předmětů (chemie, fyzika, přírodopis). Z hlediska plánování a podmínek výuky jsou všechny hospitované předměty hodnoceny souhrnně, v oblasti průběhu a dílčích výsledků výuky jsou vyučovací předměty hodnoceny zvlášť na prvním a zvlášť na druhém stupni ZŠ.

Pro všechny hospitované hodiny na 1. i na 2. stupni ZŠ platí následující společná zjištění, na jejichž základě je hodnoceno **plánování a příprava výuky a dále podmínky personální, materiální a psychohygienické:**

- Výuka sledovaných předmětů byla ve všech hospitovaných vyučovacích hodinách plánována co do rozsahu i obsahu v souladu s deklarovanými učebními dokumenty. Příprava většiny sledovaných hodin byla ze strany učitelů důkladná. Vyučující mají zpracovány tematické plány, kterými zajišťují návaznost učiva mezi jednotlivými ročníky. V ojedinělých případech nebyla bezprostřední příprava na vyučovací hodinu důsledně promyšlená, což se nepříznivě projevilo v nižší účinnosti procesu učení. Výukové cíle byly většinou stanoveny především s ohledem na složku poznávací, méně již na složku hodnotovou. Někdy byly stanovené cíle vyučujícími formulovány tak, že vyjadřovaly spíše téma hodiny nebo vymezovaly úkoly pro samotného učitele, méně pro žáky. Do přípravy jednotlivých hodin bylo ve většině případů zapracováno zohledňování žáků se specifickými potřebami učení.

Plánování a příprava výuky hospitovaných hodin vykazovaly velmi dobrou úroveň s výjimkou matematiky na druhém stupni ZŠ, kde byla tato oblast hodnocena jako průměrná. Celkově však vykazují plánování i příprava výuky velmi dobrou úroveň.

- Personální podmínky výuky jsou značně nesourodé. S výjimkou českého jazyka, chemie a přírodopisu na druhém stupni ZŠ, kde je výuka plně zajištěna učiteli s odbornou a pedagogickou způsobilostí, se ve všech dalších sledovaných oblastech vyskytovali vedle kvalifikovaných pedagogů také pracovníci, kteří nesplňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Absence kvalifikovanosti se většinou negativně promítala do

učebních postupů zejména v oblasti metodické a organizační a projevila se i dílčím věcným pochybením. V některých hospitovaných hodinách však byla chybějící kvalifikovanost plně kompenzována tvůrčí invencí a erudicí vyučující (např. v prvním ročníku).

Personální podmínky jsou značně nevyvážené. Tato skutečnost se v řadě případů nepříznivě promítala do výuky.

- Výuka sledovaných hodin probíhala v kmenových třídách a zčásti i v odborných učebnách. Třídy byly prostorné, čisté, esteticky upravené a jen částečně vyzdobené pracemi žáků. Podnětnost prostředí nebyla ve všech učebnách stejná, v některých chyběly pro větší názornost výuky nástěnné obrazy a další učební pomůcky. V prvním ročníku však poskytuje vybavení učebny žákům mnoho didakticky využitelných podnětů a vytváří velmi příznivé učební prostředí. V hospitovaných hodinách žáci používali učebnice, pracovní sešity a doplňkové kopírované učební materiály. Výpočetní a didaktická technika je na škole k dispozici, při hospitačních však použita nebyla. V některých hospitovaných učebnách bylo vybavení jednoduché a pro výuku méně příhodné a méně podnětné (např. skromná výzdoba, chybějící linky na tabuli v učebně prvního stupně ZŠ apod.). V jednom případě bylo rozmístění lavic ve třídě natolik nepříznivé, že omezovalo žáky ve volném pohybu po učebně a vyučující si tak sama znesnadňovala situaci při výuce. Vybavenost školy učebními pomůckami je na průměrné úrovni, jejich modernizace a obnova je méně výrazná. V některých hospitovaných hodinách měli žáci k dispozici jazykové příručky a další doplňkové materiály, jinde se výuka vázala pouze na učebnici, tabuli a sešity žáků. Školní žákovská knihovna nemá pro svou činnost vhodné prostory, je umístěna v kabinetě. Výpůjční doba pro žáky není pevně stanovena, knižní fond je zastaralý a chudý, frekvence výpůjček je nízká. Pro výuku chemie a fyziky je využívána odborná učebna, která je účelně vybavena pro demonstrační i žákovské pokusy. Pro přírodopis slouží kmenová učebna s motivujícími prvky pro výuku předmětu. Dostatek pomůcek pro výuku fyziky a jejich účelné využití pozitivně ovlivnilo názornost a kvalitu učení. Pro chemii je materiální vybavení průměrné, klasifikace chemických látek není dosud provedena a chemikálie nejsou označeny výstražnými symboly. Materiální podmínky pro výuku přírodopisu jsou pouze vyhovující. Zastaralé pomůcky a malý počet kvalitních mikroskopů neumožňují v žádané míře naplňovat specifické cíle učebních osnov předmětu

Materiální podmínky vykazovaly úroveň od velmi dobré až po pouze vyhovující. V důsledku nižšího zastoupení výukově podnětných prvků, názorných pomůcek a nezařazování učebních postupů využívajících didaktické techniky jsou materiální podmínky výuky celkově hodnoceny jako průměrné.

- Psychohygienické podmínky hospitované výuky jsou školou dobře zajišťovány. Výukové prostory hospitovaných předmětů odpovídají psychohygienickým požadavkům. Kvalita psychohygienických podmínek byla v návaznosti na organizaci výuky jednak zvyšována (např. častým střídáním činností a zařazováním relaxačních prvků), jednak snižována (např. nevhodným uspořádáním lavic, méně pestrou strukturou vyučovací hodiny nebo nerespektováním závěru vyučovací hodiny). Ojedinele bylo sledováno u nejmenších žáků využívání relaxačního koberce (jehož dekor však vzhledem k cizojazyčným nápisům nekoresponduje s náplní učiva v první třídě - tudíž postrádá logické opodstatnění). Psychohygienické podmínky učeben byly většinou velmi dobré.

Ve vztahu ke sledovaným předmětům jsou psychohygienické podmínky školou zajišťovány na velmi dobré úrovni.

1. stupeň ZŠ

Český jazyk

Organizace vyučovacích hodin vykazovala na jedné straně velmi důmyslně vedené výukové postupy, na druhé straně však byla sledována rovněž výuka, která byla málo účinná. Některé vyučovací hodiny byly tematicky, naukově i výchovně tak provázané a promyšlené, že žáci byli zcela nenápadným, příjemným a rychlým způsobem přiváděni k pochopení a zvládnutí učiva a k osvojování a upevňování dovedností i k osobnostnímu rozvoji. Velmi účinné byly didaktické kroky stimulující nejmenší žáky k rozvíjení artikulačních dovedností a vyjadřovacích schopností, k upevňování techniky čtení a k rozvíjení jemné motoriky. Velmi pozitivně nutno hodnotit důslednost při odůvodňování pravopisných jevů a vhodné zařazování dramatických prvků. Naproti tomu se však vyskytovaly nepříznivé momenty při výuce v podobě dílčího věcného pochybení při prezentaci učiva, nedostatku názoru při výuce, chybějících prvků činnostního pojetí výuky, nezařazování diferencovaných úkolů apod. I když většina hodin postrádala závěrečné shrnutí probraného učiva, z výkonů žáků bylo zřejmé, že stanovený cíl jednotlivých hodin byl naplněn.

Motivační prvky byly většinou hojně zařazovány. Někdy však nebylo využito té nejprůhodnější chvíle, a tak se stávalo, že děti byly v některých situacích pasivní a nereagovaly adekvátně na zadávané úkoly. Kontrola práce žáků byla prováděna průběžně, hodnocení ze strany učitelek bylo objektivní. Děti prokázaly dobré znalosti v učivu o větné stavbě, v hláskosloví a v práci se čteným textem.

Učitelky rozvíjely slovní zásobu žáků, kladly důraz na ucelené vyjadřování a na správnou výslovnost. Účinnost tohoto svého záměru však snižovaly menší vnímavostí ke komplexně pojímané jazykové kultuře a ke spisovnému a stylisticky vytríbenému vyjadřování.

I přes nevyváženost v kvalitě výuky, kdy se úroveň jednotlivých hospitovaných hodin pohybovala od vynikající až po průměrnou, je celkově kvalita vzdělávání v předmětu český jazyk hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

Organizace výuky odpovídala stanoveným výukovým cílům a věkové kategorii žáků. Pokyny, kterými učitelky řídily činnosti žáků při naplňování vytčených cílů, byly jasné a srozumitelné. Použité formy a metody práce v jednotlivých hodinách byly co do pestrosti a efektivity rozdílné. V menší části sledovaných hodin byly zaznamenány frontální metody práce, které nepodněcovaly žáky dostatečně k aktivitě. Převažovaly však metody aktivizující, zvláště diskusní a didaktické hry. Dařilo se rozvíjet nejen stránku poznávací, ale i stránku hodnotové orientace žáků. Učitelky žáky vedly k postupnému vytváření vlastních hodnotových kritérií a taktéž dbaly o rozvoj paměti, představivosti, tvořivosti i logického úsudku. Činnostní pojetí výuky bylo zřetelné zvláště v nižších ročnících. Prostor pro samostatné učení byl dostatečný a účelně využitý. Diskuse vyučujících se žáky přispívala k tříbení názorů žáků, ke kultivaci jejich verbálního projevu. Žáci zvládali základní početní operace, dokázali kreslit a pojmenovávat elementární geometrické obrazce, pracovat s desetinnými čísly. Jen ojediněle měli možnost uplatňovat alternativní způsoby řešení úloh. Kooperativní techniky práce byly voleny jen vzácně. Vyučující učivo průběžně aktualizovaly a podávaly je věcně správně, používaly odpovídající termíny a přesně se vyjadřovaly.

Žáci byli motivováni většinou uváděním příkladů o praktickém využití učiva. Přínos poznatků pro běžný život byl všem žákům zcela zřejmý. Motivační účinek byl umocňován

vhodně využívanými pochvalami. Úvodní vědomosti žáků byly prověřovány krátkou písemnou prací, či ústním frontálním zkoušením. Učitelky důsledně sledovaly odpovědi žáků, chyby ihned opravovaly, zařazovaly příklady na procvičení jevů nesprávně řešených. Množství a náročnost učiva korespondovaly s již získanými vědomostmi. Vedení žáků k sebehodnocení a odpovědnosti za vlastní práci bylo učitelkami méně zařazováno. Závěrečné shrnutí výsledků učení se nedařilo vždy uskutečnit, pokud však je učitelky provedly, obsahovalo i vyhodnocení práce jednotlivých žáků včetně pochvaly a povzbuzení.

Pracovní prostředí ve sledovaných třídách bylo založeno na oboustranné důvěře, toleranci a vzájemné pomoci a úctě. Pravidla určující vztah učitelek a žáků byla respektována. Snaha o maximální zapojení žáků a rozvíjení komunikativních dovedností byla patrna ve většině sledovaných hodin. Žáci byli důsledně vedeni k odpovědím celými větami, verbální projev učitelek byl kultivovaný a posiloval pozitivní vztahy ve třídě. Menší důraz byl kladen na komunikaci mezi žáky navzájem. Žáci vyjadřovali vstřícný a upřímný vztah k učitelkám.

Kvalita vzdělávání v předmětu matematika je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti na prvním stupni ZŠ

Kvalita vzdělávání na prvním stupni ZŠ je v oblasti sledovaných předmětů hodnocena celkově jako velmi dobrá.

Druhý stupeň ZŠ

Český jazyk

Organizace hodin byla postavena na logické stavbě učebního procesu, kdy jednotlivými didaktickými kroky bylo žákům prezentováno učivo tak, aby jeho osvojení bylo co nejdůkladnější. Odborná způsobilost vyučujících se tak pozitivně promítala do výuky. V hospitovaných hodinách, kde byla do výuky zařazována skupinová práce s prvky kooperativního pojetí a kde žáci měli možnost vyvíjet samostatné činnosti (např. při práci s jazykovými příručkami), se efektivita učení výrazně zvyšovala. Naproti tomu při tradičním stylu frontální výuky, kdy všichni žáci pracovali společně na stejném úkolu ve stejném čase bez diferenciací v zadání, kdy učivo bylo více sdělováno než vyvozováno, byla efektivita učebního procesu nižší. Pozitivem všech sledovaných hodin bylo důsledné dodržování zásady odůvodňovat všechny jazykové jevy a zařazovat je do jazykového systému. Učivo bylo prezentováno věcně správně. Při diktátu byly dodržovány všechny zásady správného postupu diktování i psaní zadaného textu. Při práci s literárním textem byli žáci vedeni k pochopení specifík probíraného literárního žánru, literárního rukopisu autora i k vnímání myšlenkové podstaty úryvku literárního díla. Při tvorbě zápisu probraného učiva byl však podíl žáků na vyvozování závěrů minimální. Rovněž závěrečné shrnutí a procvičení nového učiva nebylo důsledně prováděno.

Motivace žáků byla cíleně zařazována a byla účinně spojována s hodnocením práce žáků. Hodnocení bylo ze strany pedagogů objektivní.

Komunikace probíhala v příznivé atmosféře. Učitelé však nesledovali systematicky jazykovou kulturu žáků, ani jejich zběhlost ve spisovné češtině cíleně nerozvíjeli.

Celkově je kvalita vzdělávání v předmětu český jazyk hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

Organizace sledovaných hodin byla volena vzhledem ke stanoveným cílům i věku žáků. Činnost žáků učitelé vhodně korigovali přiměřenými pokyny a otázkami. S ohledem na formulaci cílů nebylo vždy možné jejich naplnění ověřit. V průběhu hodin vyučující volili formy a metody práce především frontální, převažoval výklad, rozhovor, práce s textem a diskuse. Použitá skupinová práce nebyla dostatečně promyšlena a výhody této metody nebyly využity. Soutěžení žáků postrádalo jasně formulovaná pravidla. Neefektivní bylo delší individuální hodnocení písemně zpracovaného úkolu v úvodu hodiny. Žáci pracovali s učebnicemi, jiné učební pomůcky použity nebyly. Kapesní kalkulátory používali sporadicky bez usměrňování učitelem. Důraz byl v hodinách kladen na rutinní provádění základních numerických operací, na rozvoj geometrické představivosti, na porovnávání geometrických objektů a na pochopení početních postupů. Žáci zvládali početní operace, práci s procenty i řešení jednoduchých úloh z analytické geometrie. Prokazovali dovednosti v aplikaci Pythagorovy věty na praktických úlohách. Prostor pro vyjadřování vlastního názoru, pro alternativní způsoby řešení i pro samostatné učení byl omezený. Průběžně byl kladen důraz na rozvíjení schopnosti aplikovat učivo. Některé hodiny z hlediska psychohygieny a užitých metod měly spíše monotónní ráz. Učivo bylo interpretováno věcně správně.

Přínos učiva pro praktický život byl ve všech sledovaných hodinách ozřejmen v jejich úvodu. Učivo vyučující aktualizovali, motivaci posilovali vhodně začleněnou pochvalou. Výchozí znalosti prověřovali frontálně, vhodně volenými otázkami shrnuli potřebné již získané vědomosti a dovednosti a prověřovali porozumění předchozímu učivu v širším celku. Posilování odpovědnosti žáků za výsledky své práce a vedení k sebereflexi bylo zaznamenáno jen vzácně. Škola poskytuje žákům 9. ročníku možnost navštěvovat nepovinný předmět cvičení z matematiky.

Přirozená autorita učitelů spojená se zažitými formami práce zajišťovala pozitivně laděné pracovní prostředí bez stresu a působení negativních vlivů. Malý důraz byl kladen na rozvíjení verbálního projevu žáků, kteří nebyli dostatečně vedeni k dovednosti klást otázky, formulovat své myšlenky či zapojovat se do rozhovoru. Menší prostor byl v hodinách vymezen vysvětlování vlastních názorů žáky a sdělování jejich zkušeností, stejně jako i rozvoji slovní zásoby, odborné terminologie a komunikačním dovednostem mezi vrstevníky.

Kvalita vzdělávání v předmětu matematika na druhém stupni ZŠ je celkově hodnocena jako průměrná.

Přírodovědné předměty (fyzika, chemie, přírodopis)

Organizace, metody a formy výuky vycházely ze stanoveného cíle, který se dařilo naplňovat. Méně promyšlené časové rozvržení většiny hodin neumožnilo jejich závěrečné zhodnocení. Všechny sledované hodiny byly vedeny frontálním způsobem, chyběla diferenciací vzhledem k individuálním schopnostem žáků. Individuální přístup k žákům se specifickými vzdělávacími potřebami byl pozorován jen v menší části sledované výuky. Ta byla většinou členěna účelně, vždy byla vedena věcně a odborně správně. Prostor pro aktivní a samostatné učení byl vytvořen ve fyzice, v menší míře v chemii. Učebnice mají žáci k dispozici, avšak využity nebyly, chyběla práce s textem a dalšími informačními zdroji. Při procvičování učiva a řešení úloh nebyla využita práce s chybou.

Proces výuky ve fyzice respektoval činnostní pojetí vzdělávacího programu. Žáci samostatně i ve dvojicích získávali dovednosti pracovat s měřicími přístroji, podle pokynů učitele plnili stanovené úkoly praktického charakteru. V chemii měli žáci prostor pro

seberealizaci při opakování, zčásti při vyvozování nového učiva. Ti aktivnější se podíleli na vyvozování nových pojmů a chemických vzorců. V přírodopisu převažovalo pasivní učení, dominující verbální aktivity učitele neumožňovaly aktivní zapojení žáků, ti převážně přijímali hotové poznatky.

Nevýrazná vstupní motivace spočívala ve sdělení obsahu hodin. V průběhu výuky fyziky se dařilo žáky zaujmout praktickými aspekty učiva, jeho aktualizací a vhodně volenými aplikačními úlohami. V chemii a přírodopisu byly citlivě zařazeny prvky ekologické výchovy s důrazem na zdravý životní styl. Ve všech hodinách byly využity mezipředmětové vztahy a učivo bylo prezentováno v širších souvislostech. Pouze v devátém ročníku se nedařilo žáky zaujmout i přes účelně zařazené motivující prvky s regionální tematikou. Při procvičování a opakování učiva ve fyzice a v chemii prokázali žáci základní dovednosti a kompetence v souladu s požadavky vzdělávacího programu: znalost odborné terminologie a většinou i schopnost ji aktivně používat, uměli aplikovat získané vědomosti při řešení praktických úloh, prováděli jednoduchá fyzikální měření a výpočty z nich. Ve většině sledovaných hodin nechyběla pochvala za správnou odpověď, aktivita žáků byla kladně hodnocena. Zpětnou vazbu učitelé získávali v průběhu výuky formou kladení otázek, avšak chybějící diferenciací snižovala její účinnost. Shrnutí a zhodnocení práce žáků prováděli učitelé sami, bez spoluúčasti žáků a často až po skončení hodiny.

Ve většině sledovaných hodin se žáci chovali slušně a vstřícně, ochotně plnili stanovené úkoly, respektovali přirozenou autoritu učitelů. Rozvoji komunikativních dovedností žáků nebyla věnována systematická pozornost. Pouze v menší části výuky fyziky žáci vyjadřovali svůj názor a o problému diskutovali. Ojedinele, většinou při práci ve dvojicích, měli žáci možnost rozvíjet své sociální dovednosti: spolupracovat, vzájemně si pomáhat. Úroveň verbální komunikace učitelů byla většinou velmi dobrá.

Kvalita výuky jednotlivých sledovaných hodin se pohybovala v rozmezí úrovně velmi dobré až pouze vyhovující. Celkově je kvalita výuky sledovaných přírodovědných předmětů hodnocena jako průměrná.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti na druhém stupni ZŠ

Vzhledem k hospitovaným předmětům je kvalita výuky na druhém stupni ZŠ hodnocena souhrnně jako průměrná.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Koncepce školy je vypracována s ohledem na potřeby žáků a na součinnost školy a obce. Dlouhodobé cíle jsou výstižně zformulovány, nejsou však uvedeny prostředky k jejich naplňování. Mezi úkoly zajišťujícími materiálně technické podmínky činnosti školy není uvedena tolik potřebná oprava tělocvičny, která je v současné době v nevyhovujícím stavu.

Plán činnosti školy pro školní rok 2001/2002 je podrobně zpracován v návaznosti na koncepci školy a na analýzu dosavadního stavu. Mnohé z úkolů jsou úspěšně plněny (např. práce v zájmových útvarech), jiné se zatím nedaří naplňovat (např. zvýšení aprobovanosti výuky). Plánování je propracováno jako ucelený systém s návazností na plně funkční týdenní plány a na operativní modifikaci plánů v případě nově nastalých situací. Vedení školy reaguje na obsah jednání metodického zařízení a předmětových komisí. Výuka probíhá dle

deklarovaného vzdělávacího programu Základní škola. Žáci mají možnost vybrat si z bohaté škály nabízených volitelných předmětů (např. informatika, výtvarné činnosti, praktika z přírodovědných předmětů, konverzace v cizím jazyce), nepovinných předmětů (např. náboženství, cvičení z českého jazyka a z matematiky) a zájmových útvarů (množství kroužků z oblasti sportu, informatiky, estetické výchovy a speciální pedagogické péče). Činnost výchovného poradce a metodika prevence sociálně patologických jevů je plánována, je neformální a příznivě se promítá do výchovně vzdělávací činnosti školy. Ve školním roce 2001/2002 je ve škole vzděláváno 12 integrovaných žáků podle kvalitně zpracovaných individuálních vzdělávacích programů. Individuální plány integrovaných žáků jsou zpracovány a schváleny předepsaným způsobem, projednány s rodiči a doloženy zprávami speciálně pedagogického centra.

Podmínky vzdělávání jsou v oblasti plánování zajišťovány na velmi dobré úrovni.

Organizování

Organizační struktura činnosti školy je vypracována a je funkční. Některé kompetence přenesla ředitelka školy na svou zástupkyni (např. sestavení rozvrhu hodin a kontrolu správného vedení značné části povinné školní dokumentace).

Vnitřní řád školy je sestaven s ohledem na plynulý provoz školy, na povinnosti a práva žáků a pracovníků. Některé nepřesné nebo méně příhodné formulace byly s vedením školy konzultovány s tím, že školní řád bude aktualizován. Školní řád obsahuje rovněž dílčí řady pro odborné učebny a pro tělocvičnu. Škola má vypracovány interní normy pro udělování výchovných opatření a pro klasifikaci chování. I když tento vnitřní dokument obsahuje celou řadu prozíravých ustanovení, některé body nejsou natolik jednoznačné, aby byla zaručena naprostá objektivita při hodnocení chování žáků. Rozvrh hodin je sestaven s ohledem na plynulý provoz školy a v souladu s požadavky příslušné právní normy. Skladba vyučovacích předmětů však není optimální z hlediska dodržování psychohygienických zásad (např. předmět s dvouhodinovou týdenní dotací je zařazen v několika případech do dvou po sobě následujících dnů nebo naukově náročné předměty jsou v některých případech zařazeny na koncové hodiny). Organizace výuky je v současné době znesnadňována nevyhovujícím stavem školní tělocvičny (poškozený strop, z něhož opadáva omítka), která byla v době konání inspekce rozhodnutím ředitelky školy uzavřena. Povinná školní dokumentace je vedena dle příslušných předpisů. V třídních knihách, třídních výkazech a v katalogových listech žáků jsou však administrativní nedostatky formálního charakteru poněkud četnější. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001 má značnou výpovědní hodnotu. Některé informace konkretizující údaje o pracovnících školy jsou nadbytečné.

Zápisy z pedagogických rad jsou vedeny velmi přehledně a systematicky. Svědčí o pravidelné informovanosti pedagogů o výsledcích činnosti školy, o výsledcích některých průběžně prováděných kontrol a o dalších záležitostech pracovního a organizačního rázu. Pracovníci mají možnost uplatňovat svoje náměty a připomínky. Pravidelně je kontrolováno plnění usnesení schválené na předchozí pedagogické radě. V programu jednání pedagogických rad je preferováno projednávání otázek pedagogických.

Informovanost rodičů je dle předložené dokumentace zajištěna. Prezentace školy na veřejnosti je vzhledem k úzké součinnosti školy s obcí bohatá a váže se především na kulturní akce regionu. Rovněž zastoupení žáků školy v soutěžích je četné.

Organizování činnosti školy vykazuje velmi dobrou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka školy preferuje demokratický styl vedení pracovníků, akceptuje jejich podněty a připomínky. Otevřenost v jednání se příznivě promítá do vztahů a pracovní atmosféry ve škole i do oblasti spolupráce s rodiči. Vzhledem k počtu zaměstnanců je pružnost v řízení zajišťována operativně, každodenním kontaktem ředitelky s pracovníky školy. Úvazky vyučujícím jsou v rámci personálního obsazení přidělovány vzhledem k odbornostem učitelů promyšleně. V současné době chybí kvalifikovaní učitelé především na prvním stupni ZŠ. Metodická pomoc začínajícím nebo nekvalifikovaným učitelům je v případě potřeby zajišťována operativně, není však zajištěna systematicky a cíleně. Další vzdělávání učitelů a doplňování kvalifikace je ředitelkou školy umožňováno a v rámci hodnotících kritérií i finančně ohodnoceno. Vytvoření kvalifikovaného pedagogického sboru je jedním z priorit koncepčních záměrů. Ve spolupráci s obcí je zajišťována stabilizace pracovníků přidělením bytů.

Systém hodnocení pracovníků je vytvořen, ředitelka využívá poznatků z hospitací a kontrol. Osobní příplatky a odměny pracovníků jsou diferencované a jsou přidělovány podle dohodnutých, předem známých pravidel. Kritéria pro stanovení osobního ohodnocení a přidělení odměn pracovníkům se přehodnocují dvakrát ročně, jsou zdůvodněna a s pracovníky projednána. Kromě finanční stimulace ředitelka využívá morální ocenění a pochvalu za práci nad rámec stanovených povinností, aktivitu a podněty. Sebehodnocení školy je součástí výroční zprávy o činnosti, vychází z analýzy současného stavu s výhledem na další období.

Oblast vedení a motivování pracovníků má velmi dobrou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka má vytvořen systém kontroly školy, jež vychází z ročního plánu kontrolní činnosti zahrnujícího kontrolu výchovně vzdělávací činnosti, provoz a ekonomiku školy. Jeho naplňování je ředitelkou průběžně vyhodnocováno. Výchovně vzdělávací proces je kontrolován především formou hospitací ředitelky a její zástupkyně. Počet těchto hospitací je dostatečný. Cíle hospitací jsou různorodé, sledují styl práce nových a začínajících učitelů, výklad nové látky či použití aktivizujících metod. V závěrech hospitací, které jsou projednávány s učiteli, jsou málo zdůrazněny klíčové nedostatky především v organizaci hodin, v jejich plánování a v použití motivačních prvků. Následné hospitace jsou zařazovány dle potřeby. Záznamy z hospitací i vlastní pohospitační pohovory mají menší přínos pro zdokonalování pedagogických dovedností jednotlivých učitelů. Hospitační závěry jsou zobecňovány, avšak analýza závěrů není z předložené dokumentace zřejmá. Menší důraz je kladen na kontrolu povinné a další dokumentace vedené na škole, kde byly zaznamenány neúplné a vzájemně neprovázané zápisy. Evaluace školy je realizována prostřednictvím výroční zprávy o činnosti školy, plyne též ze zápisů z jednání pedagogických rad, či z vyhodnocování soutěží a olympiád.

Kontrolní mechanismy jsou na škole vytvořeny, jejich využívání však není zcela účinné. Oblast vnitřní kontroly je hodnocena jako průměrná.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Podmínky vzdělávání jsou celkově na velmi dobré úrovni.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy stanovená § 38 a odst. 1 písm. a) - h, j), k) zákona č 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Koncepce činnosti školy, plán práce na školní rok 2001/2002
- Plán kontrolní činnosti na školní rok 2001/2002
- Záznamy z hospitační činnosti vedení školy
- Záznamy o práci v nepovinných předmětech a zájmových útvarech
- Dokumentace výchovné poradkyně
- Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2000/2001
- Vzorky žákovských sešitů, žákovských prací, žákovské knížky
- Kritéria pro přiznání nenárokových složek platu
- Podkladová inspekční dokumentace ZŠ, dotazník pro ředitele před inspekcí
- Tematické plány hospitovaných předmětů
- Osobní dokumentace žáků, seznam integrovaných žáků a jejich individuální výukové plány pro školní rok 2001/2002
- Personální dokumentace pedagogických pracovníků
- Pracovní náplň pedagogických pracovníků
- Rozhodnutí ředitelky školy o uzavření tělocvičny z bezpečnostních důvodů
- Přehled dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

ZÁVĚR

Kvalita výuky hospitovaných předmětů na prvním stupni ZŠ měla celkově velmi dobrou úroveň. Na druhém stupni ZŠ byla kvalita výuky sledovaných předmětů hodnocena celkově jako průměrná - většinou chyběla diferenciací vzhledem k individuálním schopnostem žáka, převažovaly frontální metody práce.

Podmínky vzdělávání jsou školou zajišťovány zodpovědně. Pozitiva převažují v oblasti plánování, organizování a vedení a motivování pracovníků. Kontrolní mechanismy nejsou zatím zcela účinné. Celkově jsou hodnoceny podmínky vzdělávání jako velmi dobré.

Doporučení:

Řešit neodkladně otázku nevyhovujícího stavu školní tělocvičny tak, aby opravená tělocvična mohla co nejdříve sloužit výuce tělesné výchovy a tělovýchovným zájmovým aktivitám žáků.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jitka Měřinská	Jitka Měřinská, v.r.
Členové týmu	RNDr. Marie Machálková	Marie Machálková, v.r.
	RNDr. Karel Pigl	Karel Pigl, v.r.

V Brně dne 12. dubna 2002

Přílohy -

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: .19. 4. 2002.....

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Josefa Omelková, ředitelka školy

Mgr. J.Omelková, v.r.

podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
--------------------	-----------------------------------

Neplní, není v souladu	<i>Nedodržíje, nečerpá účelně, efektivně</i>
------------------------	--

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
KÚJm.K – OŠMT Žerotínovo nám. 3/5, 602 00 Brno	13.5.2002	122 411/2002-11039
OÚ Jaroslavice, Náměstí 93	13.5.2002	122 409/2002-11039
Okres. úřad Znojmo	13.5.2002	122 410/2002-11039

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány